

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1.º NÚM. 97

BARCELONA: DISSAPTE 8 DE ABRIL DE 1899

EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTÍCIES Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, Edició del vespre: 1 pta. al mes
ESPANYA, 4 ptes. trimestre
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS, 75 cèntims
Anuncis, esquelles, remissió y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelles mortuòries fins a las sis de la tarda. Per l'edició del matí fins a las dues de la matinalada.

Anuncis del dia
Sant Edes, marítim y Sant Albert lo Magn, confessor
Sants de demà: Dimecres de Quasimodo. Santa Maria Cleofé.
Quaranta hores: Continúan a la Cofradia de la Guardia y Oració, a Sant Jaume.—S'exposa a las sis del matí y se reserva a dos quartes de vuyt de la tarda.—Demà seguixen a la mateixa Cofradia.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostre Senyora de la Concepció, a Sant Francesch, a Santa Clara, a l'Ensenyansa (Enxanxe), a la Sagrada (Enxanxe), privilegiada.
La Missa d'ayuy: Del dissapte «in Albis».

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.º E. Lozano.— 8 abril
Hores d'observació: 8 matí; 8 de la tarda.—Baròmetre a 0 y al nivell del mar: 761.54;
Temperatura: Màxima: 27.8 sol; 19.8 ombra. Mínima: 14.2; 6.7 ombra.—Termòmetre tipo: 13.6; 15.6.—Pluja en 24 hores: 0.00.—Aigua evaporada en 24 hores: 5.10; 0.00.—Graus d'humiditat: 48.2; 58.3.—Vents: Direcció: NO; ESE. Velocitat per 1.º: 6.2; 4.3.—Estat del cel: Nivellós.
Cubert.—Núvolos: Claus. Cum. Cirr. Cantitat: 0.6; 0.8.—Observacions particulars:
Sortida del Sol, 5 h. 37 m.—Posta, 6 h. 59 m.—Lluna plena: Sortida, 8 h. 43 m.—Posta, 3 h. 49 m.

ARTICLES DE SUISSA LA CASA PAU COIX

ha comprat a la casa Holth totas las existencias d'articles de Suissa, transparents y cortinatges de musselina, de tul y d'aplicació. Pabellons de tul brodats, de 1,000, 2,000 y 3,000 rals, se venen a 20, 25 y 30 duros respectivament.
NOTA IMPORTANT.—Transparents de musselina de 3 metres llargh, a 3.95 pessetas. Cortinatges croixé, a 3.90 pessetas.

SECCIO D'ALFOMBRAS
Alfombras moqueta... a 3.80 ptes.
G4 sofà... 14'
ab flecto... 2'
SECCIO DE LLANERIA
Llanas 8 pams d'ample... a 1' ptes.
Damassé seda... 3'
Alpaca labrada... 1.75

Per ésser ja al final de temporada, las mantas llana lliures a 4 pessetas
VENDAS AL COMPTAT.—Horas: de 9 a 1 y de 3 a 7
Carrer Avellana, cantó a la Riera de Sant Joan es la primera escala després de la font

Champagne SARDÀ

(Successor de F. Gil, de Reus)
En venda a tots los ultramarins y al Dipòsit-Sucursal
CORTS (Granvia), 228, magatzém. Teléfono 1245

J. MARSANS ROF.—Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

Grands d'Espanya

Ho ha anticipat lo telégrafo y la posta ho confirma: vinticinch grans d'Espanya's cubrirán un dia d'aquests davant de la Reina Regent.

Molts grans nos semblan pera una Espanya que s'ha anat quedant tan petita!

Quan los diaris publicuin la noticia extensa y detallada de la anunciada cerimonia, quan arribi a tots los àmbits del Estat espanyol l'explicació de la solennitat palatina ab los noms y trajos de las damas que hi assisteixin y l'origen de la grandesa dels aristòcrates que robin l'honor de cubrir se, es probable que lo poble, bñ y sorprès, se preguntí ahont eran eixos grans d'Espanya quan se perdian las colonias y quan dins y fora tot perillava: territori, honor é institucions.

No's prengui aquesta insinuació que acaba de ferse, com a mostra d'inquina, ni com a afany de posar una classe enfront de las altres. Tot al revés: lo propòsit que's mou la ploma es dir quelcom de profit pera la classe a qui lo que havem dit podria ofendre, si no's fes càrrec de l'intenció, que si bé es de censura, no es de censura solament, si que ademés de consell y advertencia.

Cada classe per ésser tal y com a tal viu singularizada, deu justificar sa existencia per fets que la distingixin y particularisin, y si vol ser classe alta y preeminent, deu acomplir una missió que l'elevi y dignifiqui. Y no n'hi ha prou de que això los avis se cuidessin de realitzarho. De veras no n'hi ha prou.

Sense arribar a dir que quiscun es fill de ses obras, perque semblant aforisme en termes absoluts està manifestament renyit ab la realitat de la vida, be's pot afirmar que's honors, las dignitats y las preeminencias sols po'ten lliurarse decorament quan responen a un mèrit real y propi del que las ostenta. Las gestas dels antecessors no deuen ser considerades com una propietat de que's tren fruits pels socles dels segles. Pera lo pròcer penetrar dels debers de sa posició y de sa classe, constitueixen un exemple y un estímul.

Qui no rebí ensenyansas d'aquell, ni a aquest obedienci, podrà bé mostrar pergamins, tenir carretelles ab escuts a las portellas, posar detras de son nom de bateig un regutzell d'apellidos il·lustres, d'aquells que brillan com ferros de llansa y sonan com clars de guerra; mes no será un noble, sinó un de classe; y la nació ahont com el sigui tota l'aristocràcia de la sanch, se enterarà de que vinticinch grans se cubriren davant de la Reina, mes podrà dir molt alt que no té noblessa.

Ahont eran quan la nació perillava los aristòcrates de la sanch que de tan bell aplech de carretelles omplen lo passeig de cotxes del Retiro fins al Angel Caído quan fa bona tarde? Secles enre-

ra haurian estat conduint al combat las hosts espanyolas, y molts haurian reficats ab sagella de sanch los titols de noblessa. Qui s'es batut y mort a Cuba y Filipinas mes que la classe prolearia com a soldat y la classe mitja com oficial y que?

Y ara que's parla de regeneració de la patria, ahont es, ahont para l'aristocràcia de la sanch? Quina inspiració, quin propòsit, quina orientació ha aportat al concurs de idees y d'esforços que ha obert la nació assedegada de reformarse?

Pera un Comte de las Almenas que desde son sitial del Senat s'atrau l'atenció de tot un poble quants comtes, y quants ducs y quants marquesos que passen per la Alta Cambra sense dar senyals de vida, sense probar ni pretendre tan sols, qu'allí hi ha la representació d'una classe!

«Quan las classes directores no digereixen, es necessari que desaparegan pera fer lloch a unas altres que sapigan cumplir llurs debers.» Pro es molt trist paper lo de desapareixer a mitjas, es dir, estar solament a las maduras mes no a las verbas. Brillar ab trajos de galons en las ceremonias palatinas, curbirse davant del que's del Estat, dirse senador per dret propi, luhir escuts y coronas, usufructuar molt bona part de la riquesa territorial, y fora d'això, ab excepcions honoríficas, presidir lo bacarrat a la Gran Peña ó anar ab traje corto a una tinent de toros.

Avuy per avuy una aristocràcia de debò, ab prestis tradicionals garbellats al dia, penetrada de la seva missió social y capàs de realitzarla per la seva il·lustració, per la seva posició econòmica y per la seva independència, podria ser, sino el propulsor, un assilador de primer ordre penetrant a la vida pública al costat y, si convingués, al davant de la que anomenan massa neutra.

A Inglatera podém apendréhi moltes cosas totas las classes socials d'Espanya, però tal vegada mes que cap pot apendréhi la aristocràcia. Allí té lo exemple de com las classes no moren, ni en lo concepte públic, si saben amollarse a la condició dels temps, de modo que qualsevulga qu'aguets sian, s'imposin una missió y la compleixin. Allí la noblessa ha sigut y es classe, y classe directora, en tota l'extensió de la paraula, y lo poble anglés—que no pot ésser sospitós als liberals—hasta en las capes més infimas del proletariat se mostra orgullós de la seva aristocràcia. En cambi l'aristocràcia dona a la nació, en una ó altre forma, bona part de sa inteligencia y de son temps.

Lo ésser rich no es solament una font de fruicions, sino també una font de debers de tota mena, envers lo pròxim. No aumentaran aquets si a més de ésser rich s'es noble y gran d'Espanya?

Tot menant lo tronch d'eugas per la Castellana, val la pena de pensarhi una mica en totas eixas cosas. Tan mateix pera quelcom més que pera lliurir trajos

PASTILLAS MORELLÓ

Obren per inhalació y banyan tots los organs respiratoris los vapors antiseptics, anticatarrals y antisasmatics que deixan amar aixis que's fonen en la boca. Curan los refredats, tos, bronquitis, asma, dengue, catarras, ronquera, abcessos pulmonars, etcétera. Tenint una pastilla a la boca s'evitan los efectos nocivos del aire fret.

Farmacia del autor. Portal del Angel, núms 21 y 23

Als arquitectes y mestres d'obras

L'establiment més barato que s'ha vist en RAJOLAS DE VALENCIA y demés materials pera la construcció d'obras, es al carrer ARIBAU, NÚM. 63, (esquerra del Enxanxe).—Joseph Coral, Barcelona.

RECORDS Derrera carlinada

per Marian Vayreda
DE LA D'OLO
Impresions personals sobre la darrera guerra carlina. Un volúm, 10 rals, en totas las librerias de Barcelona. Se remeten per correu certificat, enviant 3 pessetas a l'Administració d'aquet diari.

EUSSEBI PRADO, sastre

369 • DIPUTACIÓ • 371
Té'l gust de participar a sos distingits clients haver rebut lo gran assortit de géneros pera la próxima temporada.
Especialitat pera vestits de senyora

Sombrillas En tout cas, Pa-raguyas, Vanos.
Gran novetat y economia, a la fàbrica El Louvre, 5, Archs, 5.

Envasos pera llet
Ampollas de cristall ab tap de porcelana y montura de ferro estanyat. Sepúlveda, 183.

Un Aniversari

C. M. SOLDEVILA.

Això es quasi una novela, contada a trossos y en bona fé: un cas corrent, vulgar, adoncent, repetit cada dia.

En duas paraulas: en Quim y la Blanca s'estimavan desde tota la vida, desde avans d'estimar-se realment; vull dir, que no sabien encare lo qu'era estimar-se, que ja s'ho pensaven y s'ho deyan.

De petits, petits, d'aquella edat en que diuen que res dura, ja s'haurian deixat matar avans que desistir y no haurian renunciat l'un al altre per res del mon, ab tots y que la possessió ja la veyan lluny (a la seva manera)... «uy!... qui sab!... quan serém grans!...» Y això volia dir tantas cosas, que no'n concretava cap, pero ella ja'n tenien prou pensant que n'hi havia per estona, si, pero que arribaria.

Y'l pobre xicot que com més se feya gran menos sovint la podia veure perque estava en un col·legi francès d'hont no més sortia dos cops al any, se dolia esperant las vacaciones, y s'enmagria d'illint.

Mes quan se veyan, al primer dia de retorn, quin no trauera la vista de sobre y dirsho ab los ulls, y assentarse en un recó, fuzint de las conversas y rotlles dels grans, per seguir d'illint, tot disfrezzat ab un «has estudiat molt aquest curs?» ó «has trobat llarch lo viatge?»... jugant l'un ab las mans del altre (uns ditets de nina, fins y febles) sentint l'enterniment de l'anyoransa finida, sorprenentment en Quim mirantlo, quan desviava's ulla de sas manetas, y ella sorprenentment a n'ell també mirantlo fixo a la cara, mentres estava examinant entre's dits la cadena del rellotge del estudiant, fins que al últim... no podian resistir més y's contemplavan cara a cara fitament, un xich neguitosos, y al cap de-vall, ell preguntava com temeros:

—M'estimas, encare, Blanca?...
Y la Blanca baixava's ulla, sentint los d'ell clavats a sobre y contestava.
—Sí, l'estimo y l'estimaré sempre.

Y quedavan callats, com tristos al principi ó sentint una emoció dolcíssima que's desmayava. Després ella alsa va la vista y's trobava ab la d'ell, y somreia... y aixis se passavan estones, en contemplació, a voltas somrient, a voltas tristos, y no dihent sino de tant en tant:
Ell:—M'estimas?...
Ella:—Sí...

—Si's haguessen pogut veure!... Jo que's vaig experimentar tantas vegadas, encare are, no'm sé estar de riure, quan hi penso.

Los petits se fan grans, está clar! Ara ja no estava de pensionista, però vivia a Barcelona, per la ditxosa Universitat. Quina gelosia pera Barcelona, per allò

de que hi ha més gent, se'n ven més!... En Quimet (ella sempre l'havia anomenat aixis), era per ella lo mateix, y si las arribadas al poble li agradavan, no li compensavan la pena d'anarsen, després d'unas vacaciones més ó menos llargas... ó allargadas.

Ella's quedava desassossegada, quan se'n anava en Quim, per més que dissimulés fins al últim moment; però arribada l'hora de marxa, l'últim instant de la despedida (y ella era la darrera persona que ell anava a veure), al pas de la porta, nerviosa y esgrogueïda, sentint l'anyorament d'una ausencia que encare no ha comensat (que no deu ésser lo menos dolorós dels anyoraments), quasi sempre l'últim prech de la Blanca venia a ser, ab los ulls entelats, los llavis tremolosos y a punt de plorar:

—Quimet, per Deu, no m'oblidis!...
—Ho sentes?...
Y ho deya ab aquella cara, ho deya tant de dintre l'ànima, qu'en Quim se sentia flaquejar y que no podia resistir, y acabava de fugir d'una correçada, mentres ella sortia al balcó per dirli adieu al tombant la cantonada, y se'n anava ab lo cor com una avellana, tot ell fret y emocionat, y malehint los llibres, l'Universitat, la carrera y Barcelona, que tanta angunia donava a n'ella, sens agradarli ni mica a n'ell.

Si s'haguessen pogut veure per dintre, com se'n anava ell y com se quedava ella, haurian fet certa compassió.

Després, tota aquella impedimenta fastigosa de cursos y examens, passà més depressa de lo qu'ell mateix imaginava; y en Quim se trobà satisfet, tranquil, lliure, ab la sola preocupació d'allò, lo l'obsessionava y'l desmayava, talment com en los temps de sa anyoradissa infantesa, y que'l feya tan ditxós quan ho llegia en los ulls de la Blanca, com una cansó única, eterna... «meva, teu...» y res més... fins arribar al grau màxim de l'oblit de tot per no pensar més que en la inefable joia de sa illusió mútua... fins a la joia d'una pregunta confirmada sempre, ó la confirmació d'una pregunta feta tota la vida; fins a la joia frenética d'un goig que no cabia al cor, fins al espasme que dona'l desitj confirmat y grandios de promesas de plaer y angunias d'impaciencia d'amor llegit, begut en los ulls de la dona que estima, com un mar de calma qu'enclou en son fons la felicitat, l'oblit de tot, l'entrega de cor y ànima, lo frenesí de anegarse en la llum d'aquells ulls... La Blanca estava hermosa com may, radiant, esplèndida, com dona hermosa que ha estimat sempre y sembla que'n sab més que las altres, y més de ferse estimar...

—Llavors, quan se trobavan tota dos y s'enrahonavan ab la vida pendent dels llavis, posant l'ànima en cada paraula... quasi feyan envorja...
Pero, com que la vida y la mort Deu las té,—en Quim agafà una malaltia in-

D. Joan Muntañola y Portabella

¡Ha mort!

havent rebut los Sants Sacraments

•(A. C. S.)•

Sa esposa donya Maria Pera y Batllori, fillas donya Maria de la Mercé y donya Maria de la Bonanova, pare polítich don Salvador Pera y Batell, germá don Pere, germáns y germanas polítichs, nebots, nebots polítichs, cosins y demés parents, al participar a sos amichs y coneguts tan sensible pèrdua, los hi encomanan preguin a Deu per l'ànima del difunt y se serveixin assistir a la casa mortuoria, Ronda Sant Pere, número 22, primer pis, segona porta, demà dimecres, dia 9, a las 11 del matí, pera acompanyar lo cadavre a la parroquial iglesia de Sant Francisco de Paula y d'allí al Cementiri del S. O.

No s'invita particularment.

estaba a merced del primer choque. Nuestra debilidad era patente al mundo entero, y no hubiera habido salvación para nosotros si toda Europa no hubiera peleado a nuestro lado contra Napoleón.

La conquista quedó en intento, mas no por eso fué menos estrepitoso, rápido y completo el derrumbamiento de la vieja España. Empezaron la obra los franceses...

Lo demás se vino al suelo ello solo, y en el suelo quedó sin que nadie haya acertado aún a ordenarlo. Del caos aquel no hemos salido hasta la fecha, y por más leyes nuevas y por más sabias Constituciones que hemos inventado, España sigue siendo un montón de ruinas. Ya se han hecho varios reportos de los materiales del derribo.

¿Salvaremos los que nos quedan, y acertaremos a levantar con ellos una fábrica que no desdiga mucho de las demás? Ese es el problema que hemos de resolver.

May per allà a la Manxa han sigut bons constructors, ni menos restauradors. Encara hi ha qui viu en covas y aquelles planas, aquells deserts, son de las mateixas terras, que ab clima més ingrát son a Fransa y a Alemania hermosos cultius, en los que s'alsan las més prósperas ciutats.

Totas las civilizacions s'hi han estancat y s'hi han mort. Las restauracions han vingut sempre a Espanya, de l'levant y del Nord. May del Centre.

Lo que diuen los futurs representans de Catalunya

En Antoni Rosal

Lo candidat a la diputació a Corts pel districte de Berga, nos obri galantment las portas del seu despatx particular, y escoltà ab benevolencia la nostra súplica de que's manifestés lo seu pensament sobre las qüestions de més vital y urgent interés pera Catalunya.

De primer, lo senyor Rosal sentia razos de fer públicas sas opinions per no donar pretext a que algú cerqués punts de contacte entre son modo particular de pensar y las doctrinas de qualsevol partit polítich.

—Jo,—nos digné'l senyor Rosal,—me presento com a independent, y tinch por que la exposició d'un programa polítich no fés que algú podés incloure'm dintre d'algun organisme d'aquestes que han regit ó volen regir a Espanya.

Procurarem desfer la objecció del nostre interlocutor, y demostrarli que la seva condició de no afiliat a cap partit, lo que devia ferli era donarli més llibertat pera exposar son pensament ab tota independencia de criteri y sense sugercions a la voluntat de quetaturas polítichs.

Entrant a parlar de la conveniència del establiment d'una Diputació única,

Notas políticas

Ruinas d'Espanya

Segons El Español:
«Los males de la patria son viejos. Los del ejército tienen la misma fecha, y sería gran maravilla que sucediese de otra suerte, porque los ejércitos son productos sociales, y todos los vicios que una sociedad lleva en la sangre esos mismos llevan sus ejércitos.

Nuestra España era un edificio ruinoso cuando la invadieron los franceses. La trabazón entre sus diversas partes

